Un frumos gest al personalului militar şi civil din ministerul aerului

Ordinul de zi al d-lui ministru al aerului şi marinei

Cu ocazia zilei de 6 Iunie, ofiţerii, funcţionarii şi personalul militar şi civil de toate gradele depinzând de M. A. M., au donat drepturile lor pe acea zi pentru sporirea fondului de înzestrare al aeronauticei.

Odată cu aceasta, d. ministrul al aerului a dat următorul:

ORDIN DE I

„Aduc vii mulţumiri ofiţerilor, funcţionarilor şi personalului militar şi civil, care prin donarea drepturilor lor pe o zi, au arătat că înţeleg să contribue nu numai cu sufletul, dar şi cu ajutorul lor material la mărirea Fondului naţional al aviaţiei, ca ţara noastră, în noua eră de renaştere pe care a inaugurat-o, să-şi sporească mijloacele necesare înzestrării şi realizării aviaţiei de care are nevoe.

Un deosebit elogiu se cuvine personalului cu salarii modeste care a dat dovadă de un adevărat şi înălţător spirit de sacrificiu".

Adunarea generală a soc. „Progresul silvic"

Ziua II-a. — Şedinţa de dimineaţă

Vineri, la ora 10 dim. au continuat în palatul propriu desbaterile adunării generale a soc. „Progresul silvic".

A prezidat d. prof. Stinghie.

D. HORIA LAZAR, directorul „Regimului silvic", şi-a desvoltat raportul cu privire la „Exploatarea pădurilor".

După ce au făcut unele reflecţii d-nii Ion S. Ioan, ing. Bădescu, consilier Boldur, Leon Darie, d. ing. insp. g-ral *Ion S. Ionescu*, susţine raportul: regimul de continuitate al producţiei pădurilor.

D. ing. I. DEMETRESCU a examinat concepţiile diverşilor mari autori de metode de amenajament, analizând apoi modalităţile de desvoltare a produsului lemnos din păduri prin exploatări continue, mixte sau intermitente, care duc la realizarea veniturilor din păduri.

D. ing. G. AGAPIE a stăruit asupra inconvenientelor ce prezintă asocierea proprietarilor pentru valorificarea în comun a proprietăţilor forestiere, conform legei din 1930 şi a făcut propunerea de a se înfiinţa „amenajamente colective" a pădurilor mai multor proprietari, care să constituie o serie economică de exploatare.

D. ing. V. FILIP a făcut un aspru rechisitoriu societăţilor streine, cari se conduceau numai de grija alimentării gaterelor pe cari le instalau cu mille în centrele păduroase şi cari au redus patrimoniul forestier al ţărei în 6 decenii, cu 30% din întindere.

D. ing. I. LUNGU a tratat chestiunea fabricelor de cherestea şi instalaţiunilor de transport.

D. I. POPESCU-ZELETIN a împărţit pădurile în două mari grupe: cu gospodărie relativ întinsă la câmpie şi coline, cu gospodărie extensivă a pădurilor colinelor înalte.

D. ing. I. RAUTU: Din cauza lipsei unei politici forestiere am ajuns la pulverizarea pădurilor şi la dispariţia capitalului lemnos normal. A susţinut apoi necesitatea asociaţiunei proprietarilor de păduri, o administraţie unică a pădurilor, care să realizeze raţionalizarea economiei forestiere.

D. prof. M. DRACEA, secretarul general al ministerului agriculturii, a spus că a cercetat pădurile din Dobrogea cari au fost distruse. Este absolută nevoie să se facă educaţia populaţiei în materie forestieră.

A arătat dificultăţile care stau în calea realizărei exploatărilor pe bază de „raport susţinut": lipsa de preţuri şi rentabilitate.

D. consilier IVANOVICI s'a declarat pentru libera folosinţă a proprietăţei forestiere.

D. COMANICI a arătat dificultăţile ce stau în calea exploatărilor cu „raport susţinut".

D. D. GROZESCU, directorul general al ameliorărilor, tot în chestiunea „raportului susţinut". a arătat că trebuie mai întâi de toate să ne gândim şi la satisfacerea nevoilor populaţiei. Populaţia să nu mai fie supusă capriciului exploatatorilor.

D. ZEICU: „Raportul conceput" să fie conceput pe baze ştiinţifice, înţelegătoare.

D. ALIMĂNIŞTEANU s'a declarat partizanul „raportului susţinut", căci fără „raport susţinut" pierdem pădurile. Nu duceţi prea departe poliţismul, căci vom împiedica împăduririle. Găsiţi mai bine mijloacele pentru ca proprietarii de păduri să fie compensaţi de stat, prin taxe, impozite, pensie ş. a. Lăsaţi dragostea de păduri să fie şi pe seama altora!

CU UNIFORMA SAU FARA

S'a pus în discuţiune chestiunea introducerei uniformei pe teren pentru inginerii silvici.

După discuţiuni la cari au participat d-nii M. Dracea, Chiriţă, Suhăţeanu ş. a., desbaterile s'au închis la ora 2 d. a.

La ora 4.30 d. a. continuarea desbaterilor.

Şedinţa de după amiază

Şedinţa s'a deschis la ora 4,30 d. a., sub preşedinţia d-lui prof. Stinghie.

CREDITUL FORESTIER

S'a luat în discuţie problema înfiinţării creditului forestier.

Au desvoltat referate d-nii: E. Vâlceanu, Ilie C. Demetrescu, Gh. Bădescu, St. Bărbulescu, Filip şi Valeriu Dinu.

D. DEM. GROZESCU, directorul ameliorărilor terenurilor degradate şi-a desvoltat apoi raportul asupra acestei probleme:

D. ing. consilier MIŞU FLORESCU a arătat că pe când institutul de credit funciar a ajutat pe proprietarii agricoli dinainte de războiu, proprietarii de păduri n'au fost nici odată finanţaţi de marile instituţii de credit. Acestea au ajutat doar marile societăţi, în majoritate străine.

În încheere, d-sa a vorbit despre necesitatea raţionalizării exportului de cherestea.

D. C. ALIMANIŞTEANU a arătat utilitatea creditului forestier, care trebue înfăptuit în primul rând de Casa Pădurilor, cu capitalul statului, al Băncii Naţionale, al creditului industrial şi al celor interesaţi.

Au mai vorbit d-nii: Filip şi Dinu, după care d. Grozescu a rezumat discuţiile şi a pus concluziuni.

La ora 8 seara şedinţa s'a ridicat, anunţându-se cea viitoare pentru azi la ora 10 a. m., când se vor depune moţiunile.

Un proces de omor la Curtea cu juraţi Sibiu

Sibiu, 2 Iunie

Sesiunea actuală a Curţii cu juri este foarte scurtă. Se vor judeca numai 4 procese până la 10 Iunie, când este ultima zi a acestei sesiuni.

Curtea a fost compusă din d. M. Mihăilescu, prim preşedintele tribunalului Sibiu ca preşedinte; d-nii prezidenţi I. Cristea şi C. Sasu ca judecători şi dr. Virgil Pascu, prim grefier al Curţii.

Fotoliul ministerului public a fost ocupat de d. prim procuror dr. S. Piso al tribunalului Sibiu, iar partea civilă a fost reprezentată prin dr. Ioan Fruma şi dr. V. Morar şi apărarea prin dr. A. Bărbat.

A asistat un numeros public, mai ales din comuna Poplaca, unde s'a întâmplat crima.

Din actul de acuzare şi din depoziţiile martorilor reiese că la 15 Ianuarie 1938, inculpatul Nicolae Vlădăşel a chefuit cu mai mulţi locuitori într'o cârciumă în comuna Poplaca. După ce Vlădăşel singur a consumat peste 2 jum. kilograme de vin, a fost dus de braţe acasă de martorul Ioan Naţa şi de victima Ioan Benchea. Aşezat pe un scaun, victima i-a spus să stea cuminte acolo, însă Vlădăşel a apucat un cuţit ce era din întâmplare chiar pe masă în faţa lui şi a lovit atât de grav pe victimă în cap, încât acesta a sucombat imediat.

Verdictul a fost cetit de d. prim jurat I. Schitea, funcţionar la Banca Albina şi anume afirmativ pentru toate întrebările, juriul acordând şi circumstanţe atenuante. S'a răspuns afirmativ şi la întrebarea dacă acuzatul a fost beat, ceeace îi micşorează pedeapsa.

Curtea a condamnat pe acuzat la 4 ani închisoare şi pierderea drepturilor, şi la suma de 87.000 lei despăgubiri şi cheltueli de judecată.

Doi comercianţi asasinaţi în pădurile Bilborului

Topliţa, 2 Iunie

Zilele trecute au fost descoperiţi în pădurea de pe munţii din hotarul comunei Bilbor, două cadavre complet desfigurate din cauza multor şi puternice lovituri. Din cercetările făcute de postul de jandarmi din Bilbor, s'a constatat că acele cadavre sunt ale comercianţilor Perl şi Herman din Borsec, care au plecat în ziua de 11 Mai spre Câmpulung (Bucovina) peste munţii Călimani, unde se ştie că nu există altă cale de comunicaţie decât o potecă de picior. Familiile n'au mai primit nici o veste din partea comercianţilor, şi au reclamat cazul postului de jandarmi. La primele cercetări s'a dat peste cadavrele lor la o depărtare de 10 km. de com. Bilbor. Mobilul crimei se bănueşte a fi jaful. Cercetările continuă.

Procesul unui contrabandist de aur

Oradea, 3 Iunie

La Episcopia Bihorului s'a prins zilele acestea o contrabandă de aur în valoare de 100.000 lei.

Ion Vegh din Cluj trecea cu un grup de excursionişti spre Ungaria.

Cercetându-i-se valizele, s'a găsit în ele un mare număr de monede de aur. I-a fost confiscată suma şi a fost dat în judecată.

Secţia IV a tribunalului Bihor a judecat cazul, amânând pronunţarea la 21 Iunie.

Escursiunea Soc. A. M. A.

Asociaţia magistraţilor şi avocaţilor (A. M. A.) organizează în zilele de 11, 12 şi 13 Iunie o excursie cu autocar C. F. R. la Braşov, Tuşnad, lacul Ghilcoş, Cheile Bicazului, Sovata, Sighişoara.

Membrii şi invitaţii lor sunt rugaţi a lua parte.

Tragicul sfârşit al lui Dimitrie Sturza

Răsturnându-se barca cu care canota pe râul Bistriţa, urmaşul ilustrei familii îşi găseşte moart ea in valuri.— Corpul n'a fost găsit până acum

Piatra Neamţ, 3 Iunie

Am relatat eri, telefonic, dramaticul sfârşit al lui Dimitrie Sturza, proprietar al întinsului domeniu din Hangu, care şi-a găsit moartea în valurile furioase ale Bistriţei, în împrejurări cu totul deosebite. Revenim astăzi cu amănunte :

Dimitrie Sturza era un polisportiv şi mai ales un pasionat al vitezei. Proprietar al mai multor maşini scumpe, el parcurgea drumul până la Hangu, unde locuia într'un somptuos palat, cu o viteză ameţitoare,

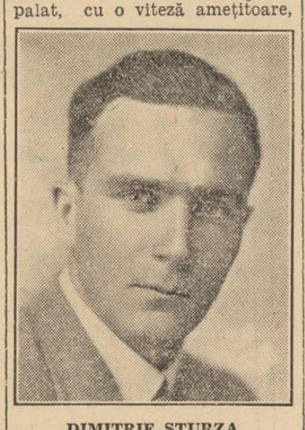

DIMITRIE STURZA, victima propriei lui firi

conducând singur maşina—fără a ţine seama de drumul accidentat, plin de curbe periculoase şi de prăpăstii adânci, cari se sfârşesc în valurile Bistriţei, paralelă cu şoseaua aproape pe tot traseul.

In urmă cu doi ani, comandând o maşină „Buick" de peste jumătate milion lei, a trecut prin localitate spre domeniul Hangu, având în geanta vehiculului şi suma de 300.000 lei, destinată muncitorilor din pădure. Din cauza vitezei, aproape de destinaţie, automobilul s'a prăbuşit într'o prăpastie, luând foc, cu care prilej au ars şi banii ce se aflau în portieră. Cu greu au putut fi salvaţi de sub sfărâmăturile arzânde, ocupanţii, între cari era şi Sturza. Dealtfel acest accident nu era primul. In urmă cu câtiva ani, a mai suferit un accident grav la Iaşi, pe când conducea o maşină, prin dreptul Copoului.

Am crezut necesar să dăm aceste întâmplări mai vechi, pentru a evidenţia firea curagioasă a lui Dimitrie Sturza, pasiunea lui pentru pericolul ce-l înfrunta cu tenacitate, precum şi dragostea pentru sporturi. Era de altfel şi de o forţă herculeană, înalt şi de o distincţie cu adevărat princiară.

Cu toate că între el şi sătenii de pe valea Bistriţei, există un conflict de ordin agrar, care dăinueşte de două decenii, totuş Sturza era iubit şi admirat de acea lume necăjită de pe întinsele-i latifundii, pentru rarele însuşiri sufleteşti şi pentru curajul său, care place ţăranului dela munte, veşnic în luptă cu natura şi cu valurile perfide ale Bistriţei, pe cari ei transportă plutele.

Figură populară a judeţului Neamţ, defunctul era apreciat şi stimat de toată lumea deopotrivă, fiind şi un destoinic om politic, fapt ce l'a dovedit cu prisosinţă, deşi era relativ tânăr.

Societatea pierde prin moartea lui, întâmplată abia la vârsta de 29 ani, un element valoros şi un reprezentant al unei familii, care are pagina ei frumoasă în istoria sbuciumată a Moldovii, In urma prinţului rămâne o mamă neconsolată, prinţesa Olga Sturza, care locueşte la Iaşi, un tată iubitor, Mihai Sturza, care locueşte la Dieppe (Franţa) fratele Gheorghe Sturza precum şi soţia nemângâiată împreună cu doi copilaşi.

BARCA MORŢII

Zilele trecute Dimitrie Sturza a primit de la firma nautică din Reghinul-Săsesc, o barcă scundă cu două locuri, de tip nordic, ce o comandase pentru a face canotaj pe râul Bistriţa. Barca sosise cu trenul la Piatra, şi Sturza a venit singur cu maşina, foarte bucuros s'o ridice. A montat-o deasupra maşinii, întârziind în oraş unde a mai făcut diferite cumpărături. Orăşenii cari ştiau pasiunea prinţului pentru sporturi, iar unii din ei cari cunoşteau cât e de periculoasă Bistriţa, pentru asemenea ocupaţiuni, au clătinat din cap şi au spus că şi-a adus „sicriul". Alţii mai întâi l-au sfătuit să nu facă asemenea încercări pe râul Bistriţa, care e vijelioasă şi mai ales umflată şi furioasă după ultimile ploi, cari au ţinut aproape 2 săptămâni.

Dimitrie Sturza a plecat la domeniul său de la Hangu şi eri, Joi, complet echipat şi însoţit de secretarul său particular, d. A. Lăzărescu, s'au urcat în barcă. Pe şosea se afla maşina prinţului, condusă de şofer care avea schimburi şi alimente, şi care le urmărea cursa. Abia urcaţi în barca uşoară, având numai 24 kg. şi construită din lemn de rezonanţă, material care se întrebuinţează la avioane, s'au şi răsturnat. Înotând cei doi ocupanţi repuseră barca în stare de plutire şi se urcară în ea, plecând în josul apei la ora 9 dim. In apropiere de Răpciuni, la mică distanţă de la locul plecării, barca se mai răsturnă odată aruncându-i în apă. Oricât aceste mici accidente păreau un avertisment. Sturza la obiecţiunea secretarului său se arătă ferm de a continua cursa. Restul parcursului până la Bicaz, fu trecut în condiţiuni admirabile şi pe un timp fermecător. La ora 12 ajunseră la Bicaz, acostară şi după'ce se schimbară la maşină, Sturza mai ceru încă un sandwich, spunând şoferului că „dacă o fi să mor, cel puţin să fiu sătul". Se pare că un presentiment tragic îl stăpânea, dar ambiţia era mai puternică decât raţiunea.

NENOROCIREA

Abia plecară din Bicaz şi nenorocirea se produse fulgerător. In dreptul cotului numit „Capşa", lângă ocolul silvic Tarcău, în timp ce sătenii priveau de pe mal la frumosul echipaj, barca intră într'un vârtej, — foarte fervent şi extrem de periculos în acest punct chiar pentru plute — se învârti pe loc de două ori, apoi se ridică vertical, deoarece se lovise de o stâncă, şi aruncă afară pe cei doi pasageri. Ambii înnotară, dar din nenorocire prinţul nimeri în alt vârtej. Secretarul său particular, d. Lăzărescu, dându-şi seama de gravitatea situaţiei, împinse barca spre Sturza. Acesta o apucă cu mâna de margine, iar în cealaltă ţinea lopăţica. Sub privirile îngrozite şi neputincioase ale celor de pe mal, totul petrecându-se cu iuţeală fulgerătoare, în acea clipă Sturza se cufundă în valurile furioase, cu barcă cu tot, încât nu se mai văzu nimic. Peste un minut barca apăru la suprafaţă, iar Sturza nu mai fu văzut. Nenorocirea se produsese.

D. Lăzărescu, cu spaima morţii întipărită pe faţă, reuşi să ajungă înot la mal. Imediat s'au organizat echipe cari să pescuiască cadavrul, primele măsuri fiind luate de şeful de post din Tarcău, plut. Bădiţa, ing. Gheorghieş, şeful ocolului silvic Tarcău şi d. Ilie Ţenea, primarul com. I. Gh. Duca, cari au format echipe de premilitari şi ţărani. Cu toate sforţările depuse, până seara corpul n'a putut fi pescuit. Echipele cari au lucrat azi, conduse de d. Gh. Sturza, fratele celui înecat, n'au dat încă de urma lui.

Plutaşii din partea locului sunt foarte sceptici cu privire la aflarea corpului, care, probabil, se află prins la fund, în nişte sârme ghimpate, fie căzute de la plute, fie din cele aşezate spre a prinde plasele pescarilor clandestini. In această ipoteză, vor trece zile până ce apa ,prin propria ei forţă, va smulge corpul greu de peste 100 kg. şi-l va arunca la mal.

DEZOLAREA FAMILIEI

Dezolarea familiei, dată fiind şi această încurcătură, care împiedică înmormântarea creştinească, este de nedescris.

Înştiinţaţi de Joi seara, membrii familiei, dela Iaşi, au sosit cu maşinile. Mama defunctului, prinţesa Olga Sturza, n'a ştiut nimic. I s'a spus doar că e vorba de un accident. Au însoţit-o fiul ei Gheorghe Sturza, d. Svicinshi, administratorul general al domeniilor Sturza, avocatul Dumbravă din Iaşi, juriscunsultul familiei şi profesorul universitar Valeriu Bulgaru, prieten şi partizan politic al decedatului. Tatăl victimei, Mihai Sturza, a fost anunţat la Dieppe în Franţa şi urmează să sosească cu avionul la Piatra Neamţ. Intre timp sosesc mereu rude şi familii înrudite, precum şi numeroşi prieteni ai familiei. La Hangu se fac amenajările cerute în această nefericită împrejurare, corpul urmând să fie depus acolo pe un catafalc, după care va fi transportat în comuna sa natală din judeţul Iaşi, unde se află moşia şi cavoul Sturzeştilor.

*

Cum arătam, prinţul Dimitrie Sturza avea 29 ani, căsătorit cu fiica generalului Manu şi era tatăl a doi copii. Studiile şi le-a făcut la facultatea de drept din Iaşi. Era un priceput om politic, fiind până la fuziune şeful organizaţiei georgiste, intrunind în alegeri atât de multe voturi în cât lista sa a ales un deputat.

Domeniul său cuprinde comunele : Secu, Buhalniţa, Ceahlău, Răpciuni, Bistricoara, Călugăreni, Farcaşu, Grinţieşu, etc., aproape tot muntele Ceahlău şi toate exploatările de lemn de pe acest întins domeniu erau proprietatea prinţesei Olga şi a sa, averea lor cifrându-se la peste o sută de milioane.

Prefectura a dat dispoziţii şi din P.-Neamţ a plecat echipa de pompieri militari de sub comanda d-lui locot. Boteanu, care împreună cu jandarmii şi populaţia au împânzit Bistriţa de la Bicaz până la P.-Neamţ, pentru pescuirea cadavrului.

Familia a instituit şi un premiu de 50.000 lei pentru acel ce va descoperi cadavrul.

Impresia la Iaşi

3 Iunie

Vestea morţii avocatului Dimitrie Sturza, descendent din familie domnitoare, a produs aci o adâncă impresie, victima fiind o figură bine cunoscută a capitalei Moldovei. Mama sa, doamna Olga Sturza, locueşte în oraşul nostru, dedicându-se exclusiv operelor de binefacere.

Faptul că Dimitrie Sturza a trebuit s'o sfârşească în acest fel groaznic, este impresionant, ştiut fiind că dânsul era recunoscut ca un sportiv, în adevărata accepţiune a cuvântului şi mai presus, un perfect înotător. Barca cu care întreprinsese excursia, i-a fost dăruită de o rudă apropiată, cumnatul său, care locueşte în Norvegia.

Dimitrie Sturza a urmat liceul aci, iar licenţa în drept şi-a luat-o la universitatea Mihăileană. Apoi, a studiat la Oxford (Anglia) la o academie de ştiinţe agricole. Reîntors în ţară, s'a dedicat exclusiv operei de gospodărire a moşilor şi terenurilor întinse, ce le posedă atât în jud. Neamţ cât şi în jud. Iaşi Era un element foarte activ, întreprinzător, bucurându-se de o stimă deosebită din partea tuturora.

S'a căsătorit cu fiica d-lui general Manu, inspector de cavalerie. Din căsnicie au rezultat doi copii. un băeţel şi o fată. Odată cu primăvara, familia Sturza se stabilea la mosia Hangu, de unde veneau adesea la Iaşi, spre a-şi vizita părinţii.

In relaţiunile sale cu subalternii şi sătenii, era de o blândeţe şi mărinimie cu adevărat princiare. Bun, iubitor, Dimitrie Sturza a făcut nenumărate acte de binefacere, înzestrând săteni şi dând însemnate cantităţi de lemne societăţilor de binefacere şi tuturor celor cari îi solicitau sprijinul.

In politică, a activat în partidul liberal georgist, fiind şi rudă cu d. prof. George Brătianu. A fost deputat de Neamţ şi considerat unul dintre fruntaşii partidului, deşi numai în etate de 29 ani.

Dimitrie Sturza făcea parte din cea mai veche familie moldovenească înrudindu-se cu domnitorul Mihail Sturza, realizatorul Academiei Mihăilene Bunicul său era beizadeaua Dumitru Sturza

Ceeace este îngrozitor de trist, e că cu toate sforţările făcute până acum, cadavrul nu a putut fi găsit. Familia este desperată la gândul că nu-l va mai revedea.

Inmormântarea se va face, în cazul când va fi pescuit cadavrul, aci, la moşia Ciribiu din jud. Iaşi, unde familia îşi are cavoul şi unde sunt înmormântaţi toţi membrii familiei Sturza, începând cu beizadeaua Dimitrie Sturza, bunicul decedatului.

O bandă „Mâna neagră"?

Oradea, 3 Iunie

Comerciantul Goldner Mihai din piaţa Mihai Viteazul a reclamat poliţiei ieri un caz care dacă nu este farsă, prezintă destulă gravitate.

Goldner a primit o scrisoare semnată banda „Mâna Neagră" prin care este somat să depună, până ora 10 seara, 30 mii lei la un loc în str. Horia.

Altfel, spune scrisoarea, va fi răpită fetita.

Acum câtiva ani s'au mai primit astfel de ameninţări, dar nu s'a întâmplat nimic.

Poliţia a luat toate măsurile, deşi se crede că nu e vorba de ceva serios.

„LUNA CĂRŢII"

La Satu-Mare

Satu Mare, 2 Iunie

Cu prilejul deschiderii „Lunii Cărţii", grupul cultural al revistei „Afirmarea", de sub auspiciile asociaţiei „Astra" din localitate, va da un frumos festival la teatrul „C. Nottara", la 9 Iunie, ora 4 d. a., inaugurând aici, la graniţă, unde scrisul minoritar abundă, aşa zisa „Lună a cărţii" spre a desvolta gustul publicului românesc pentru cărţile scriitorilor români.

In cadrul festivalului, se vor comemora scriitorii români decedaţi în ultimul timp, citindu-se din operele lor.

Vor urma dansuri naţionale, coruri, declamări, cu concursul şcolilor secundare din localitate, iar membrii grupului „Afirmarea" vor citi din scrierile lor.

Comemorarea lui Coşbuc la Sibiu

Implinindu-se în Mai două decenii dela moartea lui Coşbuc, faptul a fost consemnat în publicistica noastră şi a prilejuit câteva comemorări în diferite oraşe ale ţării.

Sibiul — atât de legat sufleteşte de marele poet, fiindcă aici şi-a petrecut el cei mai frumoşi ani ai tinereţii şi poate cei mai fericiţi ai creaţiei sale literare la „Tribuna" lui Slavici — l-a sărbătorit în ziua de 29 Mai. Cinstea acestei comemorări a revenit cunoscutei grupări locale „Thesis".

A evocat „tinereţea lui Coşbuc la Sibiu" d. *Al. Dima*, căutând să reconstituie din publicaţiile vremii, din amintirile bătrânilor, anii destul de puţin cunoscuţi, petrecuţi de Coşbuc în oraşul nostru.

D. *Licu Pop*, în eseul său „Asupra actualităţii lui Coşbuc" face o analiză a poeziei aceluia ce a ştiut să coboare spre formele cele mai dinlăuntru ale sufletului românesc, intuind astfel „dinamismul specific cumpătului românesc"; dominanţele acestei poezii desvăluesc întipăritura clasică a sufletului românesc şi ele trebue să constitue un îndreptar în problemele despre cultură şi destin propriu, atât de prezente în actualitatea românească.

S'a citit apoi o lucrare trimisă de *N. Ciuceanu*.

D. *Spiridon* încheie partea I-a a programului, cetind o poezie originală, închinată lui Coşbuc.

Partea a II-a a fost închinată zilei cărţii. D. *Paul Constant*, de la soc. scriitorilor din Ardeal. invitat de grupare, a cetit „O dimisie", schiţă de un comic irezistibil dar şi de periculos ascuţiş satiric; d. *Mircea Alexiu* a cetit schiţa „Ora de germană". evocând figura plină de contraste a unui dascăl de pe vremuri, ce a avut şi oarecare activitate publicistică; d. dr. *Balca* a cetit două eseuri: „Despre solitudine" şi „Despre iubire"; d. *Ionel Neamtzu* a încheiat programul cu lectura unui fragment din romanul său în pregătire „Oraşul nordic", fragment în care, cu libertatea satiricului, înfăţişează o reunire scriitoricească în care colcăe mai mult ambiţii, de cât freamătă talente.

Din Sibiu

DELA PREFECTURA JUDEŢULUI. — Prefectura judeţului, a început să cerceteze cauza evreilor de pe teritoriul acestui judeţ, cari n'au fost înscrişi în nici un registru de naţionalitate română al vreunei comune. Vor fi şterşi din listele de naţionalitate aceia cari au fost [illegible] fraudulos.

— S'a acordat dreptul de a purta arme paznicilor agricoli, publici şi particulari, cari vor fi numiţi de consiliile comunale şi cele particulare şi confirmaţi de prefectul judeţului.

— Instructorilor pregătirei premilitare p. p. dela sate li s'au acordat diverse avantagii: scutirea de taxe la păşunat pe islazurile comunale, scutiri de plată pentru pază de noapte şi pe cât este posibil să li se dea obiecte de gospodărie agricolă: lemne de foc, şi îmbrăcăminte.

Întâlnire nedorită cu „regele munţilor"

Topliţa, 2 Iunie

In hotarul comunei Topliţa sunt instalate numeroase stâni de oi ale ciobanilor din satele de Nord-Vest ale munţilor Călimani. Intr'una din dimineţile trecute, ciobanul Bogiu N., din Răpa de jos, după ce trimisese oile în păşune, s'a luat şi el în urma lor. Nu departe de stână s'a întâlnit faţă în faţă cu un urs mare şi puternic. Atât ciobanul cât şi ursul au rămas împietriţi de neaşteptata întâlnire. Ursul revenindu-şi primul a prins pe cioban în braţe rupându-i haina şi carnea de pe piept. Ciobanul văzut pericolul a scos cuţitul şi s'a încins o luptă piept la piept. Ursul şi-a părăsit prada însă ciobanul, datorită spaimei şi leziunilor căpătate a încetat din viaţă în scurt timp.

Deschiderea expoziţiei străjereşti din Deva

Arad, 1 Iunie

Joi, după ce festivităţile pentru Ziua Eroilor au fost încheiate, s'a deschis, în sala mică a palatului cultural din localitate, expoziţia organizată de stolurile străjereşti dela şcolile primare şi secundare din oraşul nostru. Expoziţia a fost organizată şi îngrijită de d-na prof. Manole dela liceul de fete „Elena Ghiba Birta". Sunt expuse, pe stoluri, desene executate în cadrul străjeriei, lucruri de mână, sculpturi, broderii, diferite modele de cusături naţionale, etc. Varietatea lucrurilor expuse şi felul original în care au fost aşezate în sală, dau expoziţiei un aspect elegant şi pitoresc, ce încântă ochiul şi sufletul. Expoziţia va rămâne deschisă până la 12 Iunie.

Vizite la ziarul nostru

Elevele şi corpul didactic, ale şcoalei normale din Beiuş, împreună cu d. profesor George Simonis, au vizitat ziarul „Universul", inainte de audiţia dată la Radio

Conducerea comunităţii baptiste din Oradea

Oradea, 3 Iunie

De câţiva ani, conducerea comunităţii baptiste din localitate era arena unor scandaluri cu trist ecou în marea massă.

Certurile şi nemulţumirile se ţineau lanţ.

Guvernele trecute n'au reuşit să facă ordine în această organizaţie unde se pare că erau venituri însemnate de mânuit.

Noul regim a pus capăt acestei stări.

După o anchetă severă, în care a stabilit vinovăţiile, a dispus ca această comunitate să fie condusă de o comisie interimară formată de nouă membri în frunte cu Mihail Füsfa.

Această comisie interimară care s'a instalat, va gira bunurile comunităţii până la alegerea noului comitet.

Mare contrabandă de ciorapi de mătase descoperită la Halmeu

Ingeniozitatea contrabandiştilor

Halmeu, 31 Mai

Ne-am ocupat adesea ori în coloanele ziarului nostru cu diferite sisteme de introducere, în mod fraudulos, a mărfurilor, din Cehoslovacia în România.

Vigilenţa organelor vamale locale, ne-a descoperit Luni, la acceleratul de Praga-Bucureşti, un nou mod.

Pe când d-nii Dumitru Maftei taxator şi Radu Chivu, împiegat dela Vama locală, sub conducerea d-lui administrator Petre Ionescu, făceau revizia călătorilor şi vagoanelor acelui tren, au descoperit sub cele 2 table de fier, ce formează puntea de trecere dintre vagonul de cl. II-a şi vagonul de dormit, nu mai puţin de 250 perechi ciorapi de mătase pură. Imediat s'au luat măsuri pentru identificarea autorului. Cu toată destonicia depusă, nu s'a putut descoperi nimic .

CUM SE URMARESC TOTUŞI CONTRABANDIŞTII

D. administrator Petre Ionescu, formându-şi părerea că făţuitorul nu se află în tren şi că marfa fiind trimisă din Cehoslovacia va fi aşteptată de cineva în drum, a luat măsurile dictate de situaţie.

Intervenind la poliţia locală a obţinut imediat serviciile comisarului Gh. Drăgoi care însoţit de funcţionarul Radu Chivu au plecat cu intenţia de a însoţi şi observa trenul până la Oradea.

Drumul însă le-a fost scurtat, căci în gara Satu Mare — pe când comisarul observa de pe peron şi funcţionarul vamal din vagon — şi-a făcut apariţia un individ care s'a dus direct la locul cu pricina. In mod foarte discret a început să cerceteze ascunzişul, însă intervenţia următorilor i-a spulberat orice iluzie.

Fiind dus în biroul poliţiei din gară, la perchiziţia făcut nu s'a găsit însă nimic compromiţător, decât un bilet de tren şi o valiză absolut goală. Din actele de legitimaţie reeşea că este un anume Kaufman Victor, evreu, originar din Sighet şi domiciliat în Bucureşti str. Mihai Bravu nr. 5. Anchetatorii i-au dat drumul reţinându-i totuşi actele de legitimaţie.

După plecarea trenului, gardianul de serviciu a observat nişte hârtii rupte şi aruncate proaspăt sub masa biroului. Au fost adunate bucăţică cu bucăţică, preluate de funcţionarul Chivu şi predate, la Halmeu, d-lui administrator al vămii. D. Ionescu a refăcut în întregime documentele rupte, cari s'au dovedit a fi o scrisoare şi o telegramă distruse şi aruncate — într'un moment de neatenţie a anchetatorilor — de Kaufman.

Scrisoarea, în limba germană, are următorul cuprins:

„Domnule Victor, sunt foarte surprins, că cheia nu se află în posesia dv. In asemenea cazuri nu poate să existe ceva imposibil. Trebue să v'o procuraţi după primirea prezentei în interval de un ceas, cel mai târziu în 2 ceasuri. 99 la sută e, că noi vom avea acum nevoie de cheie. Puteţi să spuneţi pur şi simplu că aveţi nevoie de cheie de vagon, deoarece aveţi un dulap de ghiaţă de acest soi. Trebue să fie! Trebue neconditionat să fie! Eu mi-am procurat direct o cheie de vagon şi cred că... Faceţi-mi imediat o telegramă „Bun sosit" (aceasta în româneşte N. R.). Trebue să despericţi orice efort posibil să vă înapoiaţi în acea zi din Bucureşti, căci altfel am putea întârzia trenul. Vă veţi interesa numai decât la soţia mea asupra unei scrisori. In momentul ce vă veţi înapoia la Satu-Mare, îmi veţi trimite imediat o telegramă precum şi în mod urgent bani. Vă slut HEINRICH".

Cheia din scrisoare nu se poate referi la altceva decât la diferite dulapuri ce se află prin vagoanele de călători şi cel de dormit.

Telegrama este dată din Kosice-Cehoslovacia, de acelaş Heinrich, cu cuprinsul următor: *„Porniţi la drum, Luni"*.

Atât din cuprinsul scrisorii, din cuprinsul telegramei, din faptul valizei goale, cercetarea locului unde au fost ciorapii, coincidenţi dintre cuprinsul telegramei şi ziua descoperirei, formează dovada vinovăţiei lui Kaufman.

D. Petre Ionescu a şi luat măsuri pentru arestarea lui la Bucureşti, spre a fi trimis la Halmeu în vederea desăvârşirii cercetărilor.

O impresionantă manifestaţie culturală şi ostăşească franco-română la Sibiu

Inaugurarea cercului francez „Victor Hugo"

Sibiu, 3 Iunie

Astăseară Vineri, la ora 6, a avut loc inaugurarea cercului francez „Victor Hugo", la care au participat mai mulţi literaţi români şi francezi, delegaţii de ofiţeri dela unităţile din garnizoană în frunte cu d. Dupront. directorul Institutului universitar francez din Bucureşti şi şeful misiunei, d. col. Delmas, ataşatul militar, şi d. Fauget, consulul francez din Cluj. Din Sibiu au participat d-nii: general George Oprescu, comandantul corpului de armată, general Gheorghiu şi Vasilescu Cristea, comandantul corpului 6 armată Cluj, care a însoţit pe consulul francez; general Apostolescu, comandantul artileriei; coloneli: Mihail Cămărăşiu, prefect al judeţului; col. Pop, c-dantul garnizoanei; Tomaide Gh., comandantul regimentului 35 artilerie; Pălăngeanu, comandantul şcolii de aplicaţie; Băldescu, comandantul şcolii de ofiţeri; lt. col. Chiriţă, precum şi d-nii: Nicolae Tarchila, prof. delegatul academiei teologice, lt. col. Ion Dăncilă, confesorul garnizoanei, Ion Popa, director al liceului „Lazăr"; ing Ion Misir; dr. Ion Popescu-Sibiu; Gh. Secaş; Ionel Neamţu şi Licu Pop, publicişti, etc. etc.

Şedinţa festivă pentru inaugurarea bibliotecii cercului de studii „Victor Hugo" a fost deschisă de către d. Dupront care, după ce mulţumeşte de ospitalitatea şi cordialitatea pe care au arătat-o autorităţile militare şi civile precum şi publicul sibian şi d-lor profesori Le Maestre şi Berthelote, cari au organizat această festivitate, face o adâncă analiză a creaţiunilor literare franceze. D-sa pleacă dela romantismul lui Victor Hugo şi subliniază creaţiunile literare ale geniului francez.

D. Dupront, arată că nu este necesar a se stărui prea mult asupra culturii franceze, deoarece intelectualitatea românească o cunoaşte temeinic. Dacă totuşi — spune d-sa — am adus aceste lucrări, am făcut-o cu gândul de a răsturna concepţiile greşite ale unor naţiuni fată de Franţa, cari au căutat să denigreze literatura noastră înfăţişând-o ca o literatură de moravuri uşoare şi de uşoară gândire. Incheind d-sa spune: cititorii vor avea ocazia să cunoască din cărţile pe cari le distribuim, cu această ocazie, spiritualitatea înaltă şi profunzimea geniilor franceze.

Al doilea a luat cuvântul d. col. Delmas, ataşat militar, care salută pe ofiţerii din garnizoana Sibiu, în frunte cu d. general Oprescu şi ceilalţi ofiţeri superiori.

In cuvântarea sa, d. col. Delmas stărue asupra moralităţii şi tehnicii din armată, spunând că aceste două elemente trebuie să fie la înălţime într'un viitor războiu.

Dintre geniile militare cari au dovedit cu prisosinţă aceste două calităţi d-sa aminteşte pe ilustrii ostaşi: Iuliu Cezar, Anibal, Napoleon, etc. Ca încheere d. col. Delmas spune că în războiul de mâine ne trebuesc mai mult ca oricând oameni, capabili, înzestraţi cu calităţi tehnice şi spirituale cât mai alese.

Luând cuvântul consulul francez, d. FAUGET, d-sa arată că prin carte se întăresc şi mai mult raporturile şi trăinicia sufletească dintre Franţa şi România. Seria cuvântărilor o închee d. general George Oprescu, comandantul corpului de armată din localitate, care, în numele ofiţerilor din unităţile pe care le comandă precum şi în numele publicului sibian, mulţumeşte legaţiei şi guvernului francez pentru atenţiunea acordată Sibiului şi naţiunei române pr